

Somogy Megyei Múzeum
NA 1787-2010
Réprajzi adattár

Somogy Megyei Múzeum
NA 1787-2010
Réprajzi adattár

--	--	--	--

gyűjtő: NEPZARADÓ	
Gyűjtés ideje: 2003	
TART: DIVATOS RUHA, TISZTA FORDÁSBÓL -	
SOMOGYBAN UNIO'S PROGRAMMAL ÖRZIK ÉS VORBEKÜL-	
SÍK A HAGYOMÁNYOKAT.	
	Map
FOLDRAZSI MUTATÓ: KÖRNYEL	
BEZÁRMIATÓ: XIV.	
	XV/B.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

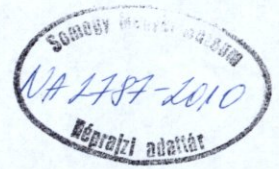

IRATGYŰJTŐ

Divatos ruha, tiszta forrásból

Somogyban uniós programmal őrzik és korszerűsítik a hagyományokat

Somogyi hímzésmotívumok törülközőn, az egykor kenyérsütésnél használt vékaruha mintái divatos női ruhán köszönnek vissza. Efféle ötvözetek születnek egy, a textilörökség megújítását célzó felnőttképzési projekt keretében. A svéd kezdeményezés jelenleg párhuzamosan zajlik négy ország egy-egy régiójában: nálunk Somogyban.

Fehér Katalin Népszabadság 2009. január 5.

Új tárgyak készülnek a tradicionális technikákkal

Gyarapodik a száma azoknak a vállalkozásoknak, melyek új megoldásokat keresnek a tradicionális értékek megőrzésére. Ha eddig az volt a kérdés, hogyan lehet fenntartani egy közösség szokásrendszerét - ha az egy mára megváltozott életmódhoz kapcsolódott -, ma inkább ezt kérdezzük: hogyan lehet hasznosítani. A hagyományörzés fogalma átértékelődőben van. Svédországban már bevált az Európai Unió Egész életen át tartó tanulás programjának keretében indult INEXTEX elnevezésű képzéssorozat, melynek során a hagyományos termékek gyarapítása helyett, a már meglévő múzeumi anyagot kívánják hasznosítani a divat, valamint a lakáskultúra területén. A programhoz most partnereként csatlakoztak az erdélyi Hargita, az északmagyarországi Somogy megye önkormányzatai és múzeumai. A helyi textilörökség feldolgozása után, a program következő szakaszában a magyarországi és a székelyföldi hallgatók egymás mintakincséből merítenek ihletet, s ugyanezt teszik svéd és északmagyarországi kollégáik is. Az alkotásokat regionális bemutatókon ismerheti meg a közönség, szeptemberben pedig kiállítást szerveznek Kaposváron.

Somogy megyében tizenöt fős alkotói gárda igyekszik korszerűsíteni a Rippl-Rónai Múzeum textilgyűjteményéből kiválasztott reprezentatív darabokat, így a XIX. századi szedetttes technikával szőtt lakástextileket, viseleteket vagy a karádi lyukhímzés emlékeit. A tízalkalmas felnőttképzési programban a résztvevő amatőr kézművesek a meghívott szakemberek segítségével dolgozzák fel a népi motívumokat és alkalmazzák a technikákat. Ahhoz, hogy valóban vissza tudják adni a kor hangulatát, jól kell ismerniük a tiszta forrást, csak ezután következhet az újratervezés - mondja *Csapó Angéla* népi iparművész.

A lényeg, hogy a kész termékben megmutatkozzon, hogyan tud a régi mintakincs maivá válni. *Orosz Adél* nemezkesztő például a férfingek 1860-1890-es években Karádon, Törökkoppányban vagy Buzsákon elterjedt díszítési módját, a lyukvarrást és fehérhímzést fogja nemezre álmodni.

Minden alkotó más-más témát jár körül. Akadnak, akik bizonyos típusú lakástextíliák vagy használati tárgyak megújításával foglalkoznak. Így kerülhetnek a fürdőszobai termékekre a tulipános, pacalos vagy szilvamagos hímzésmotívumok. Az életmódváltásnak áldozatul esett darabokból is átmentik, ami szép és időtálló. Ekképp használják fel a rétesnyújtó abroszok csikmintáit illatszások dekorálására, a mára szintén funkcióját veszített vékaruha díszítőelemei pedig női ruhán jelennek meg. A régi minták tehát olyan új, olcsón előállítható hordozókon tűnnek fel újra, melyek illeszkednek a mai hétköznapi igényeihez.

Kérdéses persze, hogy egy ilyen vállalkozás valóban meg tudja-e tartani az egyensúlyt régi és új között, illetve kulturális emlékeink ezáltal mennyire lesznek alárendelve a kereskedelmi szempontoknak. Az viszont biztosnak látszik, hogy a tradicionálishoz görcsösen ragaszkodók helyett azok a vállalkozások, melyek figyelembe veszik a piac és a divat elvárásait, a jövőben elterjedtebbek, hatékonyabbak lesznek.